

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΑΙΡΕΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

6386

Οί Προφῆται ὡς εἶδον,
οἱ Ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν,
ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν,
...οὕτω φρονοῦμεν,
οὕτω λαλοῦμεν,
οὕτω κηρύσσομεν Χριστόν
τὸν ἀληθινόν Θεόν ἡμῶν.

ΤΕΥΧΟΣ 96

ΤΡΙΠΟΛΙΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑ

Ἡ ΜΕΘΟΔΕΥΜΕΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΝΘΡΗΣΚΕΙΑ;

Οἱ θρησκείες

ὑπό τό πρίσμα τῆς Νέας Ἐποχῆς

Ὅπως εἶναι γνωστό, ἡ Ἐκκλησία μας θεμελιώνεται στήν πίστη, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός δέν εἶναι ἀπλῶς ἓνας μέγας δάσκαλος ἢ ἓνας μέγας σοφός μεταξύ τῶν πολλῶν δασκάλων καί σοφῶν αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ἀλλά εἶναι ὁ «υἱός τοῦ Θεοῦ τοῦ ζώντος» (Ματθ. 16,16), δηλαδή ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ὁ Ὅποιος ἤλθε στόν κόσμο γιά τή σωτηρία μας. Ὅντας θεμελιωμένη πάνω σ' αὐτή τήν ἀκλόνητη «πέτρα», ἡ Ἐκκλησία «μένει εἰς τόν αἰῶνα» καί «πύλαι ἁδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς» (Ματθ. 16,18). Μέλη της εἶναι ὅσοι δέχονται τόν Χριστό ὡς μόνο Ἅγιο, μόνο Κύριο, μόνο Θεό καί Σωτήρα τοῦ κόσμου. Ἡ Ἁγία Γραφή διαβεβαιώνει ὅτι, «οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενί ἢ σωτηρία: οὐδέ γάρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπό τόν οὐρανόν τό δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. 4,12) κι ἐμεῖς, ἀπειθυνόμενοι στόν Χριστό μέ τή γνωστή ἀναστάσιμη προσευχή, ὁμολογοῦμε: «Σύ γάρ εἶ Θεός ἡμῶν, ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τό ὄνομά σου ὀνομάζομεν». Ἄν ὁ Χριστός εἶναι ὁ ἄμνος Θεός καί Κύριος, τότε εἶναι καί ὁ ἄμνος Καθηγητής καί Διδάσκαλος (Ματθ. 23, 8-10). Οἱ λόγοι Του δέν εἶναι ἀνθρώπινα διανοήματα, ἀλλά «ρήματα ζωῆς αἰωνίου» (Ἰω. 6,8), δηλαδή πολυτίμοι ὁδηγοί πρός τήν αἰώνια ζωή. Γιά τόν Χριστιανό, δέν ὑπάρχει ἄλλη σῶζουσα Ἀλήθεια ἐκτός τοῦ Χριστοῦ. Ἡ μόνη σῶζουσα Ἀλήθεια εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός (Ἰω. 14,6).

Μέ αὐτές τίς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία σέβεται κάθε θρησκεία. Σέβεται τίς θρησκευτικές ἀντιλήψεις κάθε ἀνθρώπου, καθῶς καί ὅ,τι ἀποκαλεῖται συνήθως «έτερότητα», χωρίς αὐτό νά σημαίνει, ὅτι ἀποδέχεται καί τίς θρησκευτικές ἀντιλήψεις τῶν ἄλλων.

Ὅστόσο, ἡ ἀπόλυτη ἀξίωση τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐπιχειρεῖται νά κλονιστεῖ στίς μέρες μας μέ τήν ἐπίδραση τοῦ κινήματος τῆς Νέας Ἐποχῆς. Ἡ Νέα Ἐποχή εἶναι

ἓνα σύνολο αἰρέσεων, θρησκευτικῶν ὁμάδων, ὁργανώσεων καί μεμονωμένων προσώπων, μέ κάποια κοινά χαρακτηριστικά. Εἶναι ἓνα ὁλόκληρο κίνημα, πού ἐπιχειρεῖ νά διαβρώσει συνολικά τήν κοινωνία μας καί τόν πολιτισμό μας. Ξεκίνησε ἀπό γνωστούς ἀποκριφιστές τοῦ 19ου αἰῶνα (H. P. Blavatsky, Al. Bailey κ.ἄ.) καί προσέλαβε στοιχεῖα τῆς ἀποκριφιστικῆς Ἀστρολογίας καί βασικές ἀντιλήψεις τῶν ἀνατολικῶν θρησκειῶν (Ἰνδουισμού καί Βουδισμού). Ὅς πρός τίς θρησκείες, ἡ Νέα Ἐποχή δέχεται ὅτι καμία δέν κατέχει τήν πλήρη ἀλήθεια, ἀλλά κάθε θρησκεία κατέχει ἓνα μέρος της. Κατά συνέπειαν, οἱ θρησκείες ὀφείλουν νά συνεργάζονται μεταξύ τους, μέ ἀπώτερο σκοπό κάποτε νά ἐνωθοῦν, ὥστε καί τά μέρη τῆς ἀλήθειας νά ἀποτελέσουν τό πλήρωμα, τό ὅλον τῆς ἀλήθειας. Οὐσιαστικά, ὅλες οἱ θρησκείες ἀναφέρονται στόν ἴδιο «θεό» καί κάθε μία ἀπό αὐτές εἶναι ἓνας διαφορετικός «δρόμος», πού ὁδηγεῖ στόν ἴδιο «θεό». Οἱ ἰδρυτές τῶν θρησκειῶν ἀνήκουν στούς «σοφοῦς» ἢ στούς «διδασκάλους» ἢ στούς «μύστες» ἢ στούς «μεσσίες» τοῦ κόσμου. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, κατά τή Νέα Ἐποχή, δέν εἶναι ὁ ἄμνος Θεός καί Κύριος, ἀλλά ἓνας ἀπό αὐτούς τοῦς «μύστες» ἢ ἀκόμη μιά κατάσταση (ἢ λεγόμενη «χριστική κατάσταση»), στήν ὁποία μπορεῖ νά φτάσει καθέ ἀνθρώπος ἢ ἀκόμη καί νά τήν ξεπεράσει! Τέλος, ἡ Νέα Ἐποχή ἀναμένει ἓναν «μέγα μύστη», πολύ ἀνώτερο τοῦ Χριστοῦ καί τῶν ἄλλων «διδασκάλων», ὁ ὁποῖος θά ὁδηγήσει τήν ἀνθρωπότητα στήν «ἀλήθεια» καί στό «φῶς».

Ἡ ἐπιχειρούμενη μεταρρύθμιση τῶν Θρησκευτικῶν

Ὁ ἀντιλήψεις αὐτές τῆς Νέας Ἐποχῆς, πού ἀποτελοῦν μιά μορφή Πανθρησκείας ἢ θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ καί σχετικοποιοῦν πλήρως τήν Ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου, ἐπιχειροῦν νά διαβρώσουν κάθε τομέα τῆς σύγχρονης κοινωνίας, μεταξύ τῶν ὁποί-

**Τό «Πάνθεον»,
ό ναός τῆς Πανθηρησκείας στήν ἀρχαία Ρώμη.**

ων καί τήν παιδεία. Σ' αὐτό τό πνεῦμα κινεῖται ἡ ἐπιχειρούμενη μεταρρύθμιση στό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν σέ ὅλες τίς βαθμίδες τῆς ἐλληνικῆς ἐκπαίδευσης μέ τά ἀναθεωρημένα «Προγράμματα Σπουδῶν» τοῦ 2014 γιά τά Δημοτικά καί τά Γυμνάσια καί τοῦ 2015 γιά τά Λύκεια. Ἡ προσπάθεια γενικῆς ἐφαρμογῆς τῶν νέων αὐτῶν Προγραμμάτων καί βιβλίων, πού ἤδη ἔχουν δοκιμασθεῖ πιλοτικά, προκάλεσε θύελλα ἀντιδράσεων ἀπό τήν Ἑλλαδική Ἐκκλησία, τήν Πανελλήνια Ἑνωση Θεολόγων (ΠΕΘ) καί ἄλλους φορεῖς. Τίς ἀντιδράσεις πυροδότησαν καί οἱ ἐπανειλημμένες δηλώσεις τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Νίκου Φίλη ὅτι τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν πρέπει νά πάψει νά εἶναι ὁμολογιακό καί κατηχητικό καί νά γίνει θρησκευτολογικό, ὅπως, δῆθεν, συμβαίνει στά σύγχρονα κράτη.

Ὡστόσο, ἡ ἀλήθεια εἶναι ἐντελῶς διαφορετική. Ὅπως ἀναφέρει καί ἡ Εἰσήγηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου στή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας (περ. Κοινωνία, ἔκδ. ΠΕΘ, τ. 2, 2016, σ. 185), «ποτέ στήν Ἑλλάδα τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν δέν ἦταν ὁμολογιακό - κατηχητικό», ἀφοῦ ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία οὔτε τά βιβλία τοῦ μαθήματος συντάσσει, οὔτε τούς καθηγητές ἐπιλέγει. Οὐσιαστικά, τό μάθημα ἦταν καί εἶναι θρησκευτολογικό, ἀφοῦ περιέχει πληροφόρηση γιά ὅλες τίς θρησκείες, μέ ἔμφαση βέβαια, στήν πίστη τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τῶν Ἑλλήνων. Ἀντίθετα, σέ πολλές εὐρωπαϊκές χώρες τό μάθημα εἶναι ὁμολογιακό καί κατηχητικό. Ἐκεῖ κάθε Ὁμολογία καθορίζει τήν ὕλη τοῦ μαθήματος καί ἐπιλέγει τούς καθηγητές γιά τά μέλη της. Εἰδικότερα, στήν Εὐρώπη ἐφαρμόζονται τρία τουλάχιστον μοντέλα διδασκαλίας τῶν Θρησκευτικῶν: α) τό Ὁμολογιακό - Κατηχητικό, ὅπου ὁ μαθητής διδάσκεται «*τήν* θρησκεία (του)», β) τό Θρησκευτολογικό, ὅπου ὁ μαθητής διδάσκεται «*περί* θρησκείας», καί γ) τό Διαθρησκευτικό - Πολυπολιτισμικό, ὅπου ὁ μαθητής διδάσκεται «*ἀπό* τήν θρησκεία», δηλαδή ἀντλεῖ στοιχεῖα ἀπό κάθε θρησκεία, τά συνδυάζει μέ προσωπικές ἐμπειρίες καί διαμορφώνει τή δική του ἀποψη γιά τό θρησκευ-

τικό φαινόμενο καί γιά τήν κατανόηση τοῦ κόσμου. Τό τελευταῖο μοντέλο ἔχει δεχθεῖ κριτική στίς χώρες πού ἐφαρμόσθηκε, ιδιαίτερα στό Ἠνωμένο Βασίλειο, καί ἔχουν ἐντοπισθεῖ μειονεκτήματά του, ὅπως ἡ συγκεχυμένη ἐννοιολόγηση τῆς θρησκείας, ἡ ἐπιφανειακή καί πρόχειρη διασύνδεση ἐνοιῶν, ἡ καλλιέργεια τοῦ θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ, ἡ πρόκληση σύγχυσης ἰδεῶν στόν μαθητή, ἡ δημιουργία σέ πρόωρη ἡλικία μιᾶς «ἀτομικῆς θρησκείας» μέ γνήσια θρησκευτικά, ἀλλά καί μέ παραθρησκευτικά καί ψευδοθρησκευτικά στοιχεῖα κ.ἄ.

Προσεκτική μελέτη τῶν νέων «Προγραμμάτων Σπουδῶν» ἀποδεικνύει ὅτι τό μοντέλο, πού προϋποθέτουν, δέν εἶναι τό Θρησκευτολογικό, ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ κατασκευαστές τους, ἀλλά ἓνα μοντέλο πού μοιάζει πολύ μέ τό Διαθρησκευτικό, ἀλλά ὁδηγεῖ τόν μαθητή σέ μιᾶ συγκεκριμένη θρησκευτική ἀντίληψη καί πίστη, αὐτήν τῆς Πανθηρησκείας καί τῆς Νέας Ἐποχῆς. Παράλληλα, ἡ Ἑλληνική Πολιτεία μέ τόν πρόσφατο νόμο 4386/11-5-2016 (ἄρ. 55, παρ. 5), ἐνῶ σχεδιάζει τά παραπάνω γιά τούς Ὀρθόδοξους μαθητές καί προβαίνοντας σέ μιᾶ ἀπαράδεκτη διάκριση εἰς βάρος τους, δίνει τή δυνατότητα στίς θρησκευτικές κοινότητες τῶν Μουσουλμάνων, τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν καί τῶν Ἑβραίων νά καθορίζουν ἐκεῖνες τήν ὕλη τῶν Θρησκευτικῶν γιά τούς ὁπαδούς τους καί νά ἐπιλέγουν τούς δασκάλους τοῦ μαθήματος, δηλαδή ἐπιτρέπει στούς ἑτεροδόξους (καί μόνο) νά ἔχουν ὁμολογιακό - κατηχητικό μάθημα. Ὡστόσο, γιά νά κατανοηθεῖ τό περιεχόμενο καί τό μέγεθος τῆς ἐπιχειρούμενης μεταρρύθμισης, πρέπει νά διευκρινισθεῖ τό περιεχόμενο κάποιων ὄρων, ὅπως «Θρησκευτολογία», «Πανθηρησκεία» καί «Συγκρητισμός».

«Θρησκευτολογία» εἶναι ἡ ἐπιστήμη, τῆς ὁποίας ἔργο καί ἀντικείμενο εἶναι νά περιγράψει τίς θρησκείες μέ ἀκρίβεια καί νά ἐκθέσει τίς ἀντιλήψεις τους μέ ἀντικειμενικότητα. Ἡ Θρησκευτολογία δέν ἀποφαίνεται γιά τήν ἀλήθεια τῶν θρησκείων, δηλαδή δέν κρίνει, ἀν οἱ ἀντιλήψεις τους ἀληθεύουν ἢ ὄχι. Ἔργο της εἶναι μόνο νά τίς ἐκθέσει καί νά τίς περιγράψει. «Ἱστορία Θρησκευμάτων» εἶναι ἡ ἐπιστημονική ἔρευνα τῶν θρησκείων ἀπό τήν πλευρά τῆς ἱστορίας τους. Κατά συνέπεια, θρησκευτολογικό μάθημα Θρησκευτικῶν εἶναι τό μάθημα, πού περιγράφει τίς θρησκείες μέ πληρότητα καί ἀκρίβεια. Δέν εἶναι τό μάθημα πού ἐπιχειρεῖ νά τίς συμβιβάζει μέ τρόπο ἀντιεπιστημονικό, ἀλλά τό μάθημα πού, μαζί μέ τίς ὁμοιότητες, ἐπισημαίνει καί τίς διαφορές τῶν θρησκείων.

«Συγκρητισμός» εἶναι ἡ ἀνάμειξη, ὁ συνδυασμός ἢ τό συνοθύλευμα ἑτερόκλητων στοιχείων (ἰδεῶν, πρακτικῶν, λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων κ.ἄ.) ἀπό διάφορες θρησκείες, ὁμολογίες καί ἰδεολογίες. Ἡ παράδοση αὐτή μεῖξη ἐμφανίζεται στή ἐποχή μας καί ὡς «δι-αθρησκεία», «διαπολιτισμικότητα» κ.λπ. Ὅπως εἶναι γνωστό, ὁ Χριστιανισμός ἐμφανίστηκε μέσα σέ ἓνα ἔντονα συγκρητιστικό περιβάλλον, στό ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία ἀντέταξε τήν ἀποκλειστικότητα τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας καί τήν ἀκρίβεια τῆς πίστεως, ὅπως διατυπώ-

θηκαν από τις Οικουμενικές Συνόδους της.

«Πανθηρσκειά» είναι ή απόπειρα νά υπερβαθοῦν ὅλες οἱ ἱστορικές θρησκείες καί νά ἐνοποιηθοῦν στή δημιουργία μιᾶς νέας παγκόσμιας θρησκείας καί στή λατρεία ἑνός παγκόσμιου «θεοῦ». Βέβαια, ή Νέα Ἐποχή δέν εἶναι τό μόνο κίνημα πού ἐπιχειρήσε νά προωθήσει τό ὄραμα τῆς Πανθηρσκειᾶς. Παρόμοιες ἀπόπειρες εἶχαν γίνει καί στό παρελθόν. Τό πρῶτο βῆμα πρὸς αὐτή τήν κατεύθυνση εἶναι ή «νομιμοποίηση» (ἀποδοχή) ὄλων τῶν θρησκειῶν. Ἔτσι, στήν ἀρχαία Ρώμη ὑπῆρχε ἕνας εἰδωλολατρικός ναός, τό «Πάνθεον», πού στέγαζε ὅλες τίς νόμιμες θρησκείες τῆς ἐποχῆς καί τίς λατρεῖες τους. Εἶναι αὐτονόητο, ὅτι ὁ Χριστιανισμός ποτέ δέν μπῆκε στόν «Πάνθεον», γι' αὐτό μέχρι τόν 8^ο μ.Χ. αἰῶνα δροῦσε στήν παρανομία καί ὑπέστη σκληρότατους διωγμούς. Ἄλλωστε, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ή Καινή Διαθήκη, ὁ Ἀντίχριστος, τό ἀποτρόπαιο πρόσωπο πού θά ἐμφανισθεῖ στούς ἔσχατους καιρούς, θά ἀπαιτήσει νά λατρεύεται ὡς παγκόσμιος «θεός».

Τά νέα ἀναθεωρημένα «Προγράμματα Σπουδῶν» γιά τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν κινοῦνται ἀκριβῶς στό πνεῦμα τῆς Πανθηρσκειᾶς, τοῦ συγκρητισμοῦ καί τῆς Νέας Ἐποχῆς, δηλαδή ἐπιχειροῦν νά προσηλυτίσουν τόν μαθητή σέ μία συγκεκριμένη θρησκευτική ἀντίληψη, ὅπως ἤδη ἀναφέραμε. Δέν κινοῦνται στόν χῶρο τῆς ἐπιστημονικῆς θρησκειολογίας, ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ κατασκευαστές τους. Βασικό χαρακτηριστικό τους εἶναι, ὅτι οἱ θρησκείες δέν ἐξετάζονται πλέον σέ χωριστές ἐνότητες, ἀλλά ὅλες μαζί, ὡς ἕνα συνολικό πνεῦμα διαθρησκειακοῦ συγκρητισμοῦ, ἐπενδυμένο μέ διαλογισμό, βιωματικές πρακτικές, διαθρησκειακές κατασκευές, συνεντεύξεις μέ ἱερεῖς θρησκειῶν, διαθρησκειακά παιχνίδια κ.ἄ. Τά ἀρνητικά στοιχεῖα αὐτῶν τῶν Προγραμμάτων καθῶς καί τά συγκεκριμένα σημεία, στά ὁποῖα ἐντοπίζονται τά παραπάνω χαρακτηριστικά στά νέα βιβλία καί Προγράμματα, μπορεῖ ὁ ἐνδιαφερόμενος νά τά δεῖ στό ἐμπεριστατωμένο Ἰνστιτούτο τῆς ΠΕΘ πρὸς τήν Ἱερά Σύνοδο (περ. Κοινωνία, ἔκδ. ΠΕΘ, τ. 2, 2016, σ. 129-168).

Ἐπί πλέον, ὅπως ἀπέδειξε ή ἔγκριτη Θεολόγος κ. Ἑλένη Βασάλου σέ μελέτη τῆς πού ἔχει ἀναρτηθεῖ καί στό διαδίκτυο (<http://aktines.blogspot.gr/2016/09/gnrc-arigatou.html> κ.ἄ.), τό νέο «Πρόγραμμα Σπουδῶν» 2014 γιά τά Θρησκευτικά τοῦ Ἰπουργείου Παιδείας ἀποτελεῖ ἐφαρμογή «μέ θρησκευτική εὐλάβεια» τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Προγράμματος «Learning To Live Together» (LTLT) τῆς νεοβουδιστικῆς ὀργάνωσης Arigatou, πού χρηματοδοτεῖται ἀπό τόν παγκοσμίως γνωστό Ἀμερικανό ὀλιγάρχην John D. Rockefeller (ὀ.π.). Ἡ ὀργάνωση Arigatou ἰδρύθηκε τό 1990 ἀπό τόν Ἰάπωνά Takeyasu Miyamoto (1918-2015). Προέρχεται ἀπό τή νέα ἰαπωνική βουδιστική ὀργάνωση Myochikai, ή ὁποία ἰδρύθηκε τό 1950, μέ σκοπό νά γίνουν οἱ διδασκαλίες τοῦ Βουδισμού «ή ραχοκοκαλιά τοῦ κόσμου» καί νά διαδοθεῖ ή λατρεία τοῦ Βούδα, ὁ διαλογισμός καί οἱ ἰδέες τοῦ ἱεροῦ βιβλίου Lotus Sutra. Ὁ ἰδρυτής τῆς Arigatou ὑπῆρξε ἡγέτης τῆς βουδιστικῆς ὀργάνωσης Myochikai καί ἰδρυτής τοῦ «Παγκοσμίου Δικτύου

The image shows the cover of the magazine "Orthodoxia Alitheia" (Orthodoxy Truth). The cover features several headlines and images. At the top, there are four small articles: "ANANIAS HOUSTENIS: Τα εγκόμια πῦθιμας", "ANAPAZI KONNANIS: «Μάθε με να αγαπῶ»", "GEMETOKI H MOYNTZANIS: Οι Χαϊρετισμοί και η νεολαία", and "N. KR. XPOYDOPONIS: Τα νιάτα δεν εἶναι «σιτίδια»". The main title "Ορθόδοξη ΑΛΗΘΕΙΑ" is prominently displayed in the center, with a price tag of 15€ and the date "13 ΙΟΥΝΙΟΥ 2016, ΝΡ. 494/ΑΒΤ 16". Below the title, there are several articles with images: "Εδώ και δύο χρόνια ο Πάπας προσπαθεί να έρθει στη χώρα μας", "Μια απίστευτη ιστορία με Έλληνες που έσωσαν Εβραίους στην Κατοχή", "«Είμαι ταμένος στην Αγία Ειρήνη Χρυσοβαλάντου»", "Αποκαλύπτει: Ίδού ποιος απορραϊζει για τα Θρησκευτικά «Ιθύνων νους» σε οργάνωση νεοβουδιστών", "Αναισθησιολόγος με... καλυμμαχί!", "Γέρον Αμφιλόχιος Μαυρίδης: Σύντομα η αγιοκατάξή του", "Ο Άγγελος Βαλιανάτος (αδελφός του Γρηγόρη των ομορμιολογών) μέτρησε παγκόσμιο συμβόλιο του Ιερωτάτου Αριγάτου, που προωθεί διεθνώς την πανθηρσκειά", "Ε. Γ. ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ: ΟΤΑΝ ΟΙ ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΤΕΛΑΒΑΝ ΤΗΝ ΠΟΛΗ", "Υπάρχει ακόμα το «Νησί», αλλά είναι στην Αθήνα", and "Όλα τα εκκλησιαστικά γεγονότα στους ναούς και οι τερῆς ακουλούτες". At the bottom, there is a quote: "Ο ΑΓΑΘΟΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ: Η ΝΙΚΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΒΑΡΩΝ, Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΘΗ ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΒΛΑΧΕΡΩΝ".

Δημοσίευμα τῆς Ἐφημερίδας «Ὁρθόδοξη Ἀλήθεια» (φ. 36/13-4-2016) γιά τή σχέση τοῦ Σχολικοῦ Συμβουλίου Θεολόγων Ἀγγέλου Βαλιανάτου μέ τή νεοβουδιστική ὀργάνωση Arigatou.

Θρησκειῶν γιά παιδιά» (2000) (ὀ.π.), ή δέ ὀργάνωση Arigatou δραστηριοποιεῖται κυρίως στόν χῶρο τῆς διαθρησκειακῆς ἐκπαίδευσης τῶν νέων. Ἡ κ. Ἑλένη Βασάλου στήν παραπάνω μελέτη τῆς παραθέτει σέ παράλληλες στήλες ἀποσπάσματα α) ἀπό τό Πρόγραμμα LTTL τῆς νεοβουδιστικῆς ὀργάνωσης Arigatou καί β) ἀπό τό «Πρόγραμμα Σπουδῶν» 2014 τοῦ Ἰπουργείου Παιδείας, ἀποδεικνύοντας τήν ὁμοιότητα τῶν δύο Προγραμμάτων. Προφανῶς, σύνδεσμος μεταξύ Ἰπουργείου Παιδείας καί νεοβουδιστικῆς ὀργάνωσης Arigatou εἶναι ὁ Σχολικός Σύμβουλος Θεολόγων κ. Ἄγγελος Βαλιανάτος, στενός συνεργάτης τῆς Arigatou, ὅπως προκύπτει καί ἀπό τήν ἐπίσημη ἱστοσελίδα τῆς (<https://ethicseducationforchildren.org/en/who-we-are/interfaith-council/328-dr-angelos-vallianatos>), καί μέλος τῆς ὁμάδας τῶν κατασκευαστῶν τῶν νέων «Προγραμμάτων Σπουδῶν» γιά τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν τοῦ Ἰπουργείου Παιδείας.

Μέ τά παραπάνω δεδομένα, ή πιό λογική πρόταση, πού μπορεῖ νά γίνει πρὸς τό Ἰπουργεῖο Παιδείας, εἶναι ή διατήρηση τῆς ὑπάρχουσας μορφῆς τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν, μέ ὀρισμένες ἀναγκαῖες βελτιώσεις ή ἐπικαιροποιήσεις στό ἰσχύον Πρόγραμμα Σπουδῶν.

Σχόλια καί συμπεράσματα

Συλλέγοντας ἀπό νομικά περιοδικά τίς ἀπόψεις πού ἐξεφράσθησαν κυρίως στό ἐπίπεδο τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σύμβασης τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου καί τοῦ Δικαστηρίου γιά τά Ἀνθρώπινα Δικαιώματα τοῦ Στρασβούργου, σέ συνδυασμό μέ τίς

τελευταίες εξελίξεις της διδασκαλίας της Θρησκευολογίας σε πανεπιστημιακό επίπεδο, κυρίως στη Γαλλία, έχουμε να παρατηρήσουμε τά ακόλουθα:

α) Η σύγχρονη αντίληψη περί Θρησκευολογίας δέν ένοποιεί, ούτε συγγέει τίς θρησκείες σε μία, ούτε τίς ανάγει σε ύποτιθέμενες κοινές φαινομενολογικές δομές. Άν και οί δύο Ύπουργικές Άποφάσεις (ΦΕΚ 2920/13-9-2016 και 2906/13-9-2016) λένε ότι δέν πρόκειται περί φαινομενολογίας, στην πράξη υίοθετούν την πεπαλαιωμένη μέθοδο της φαινομενολογίας της Θρησκείας. Δέν εύσταθεί έπιστημονικά τό νά έμφανίζεται ως παιδαγωγική μέθοδος ό συγκρητισμός, ένα φαινόμενο συγκρητισμού, πολύ γνωστό στους Κοινωνιολόγους της Θρησκείας.

β) Ειδικότερα ως προς τό Λύκειο, δέν εξετάζεται ούτε ή μοναδικότητα της έν Χριστώ σωτηρίας, ούτε ή διαφορετικότητα των θρησκειών, δηλαδή ούτε για ταυτότητα κατ' ούσίαν γίνεται λόγος, ούτε για έτεροτητα, αλλά γίνεται προσπάθεια νά μεταβληθεί τό μάθημα των Θρησκευτικών σε φιλολογικό μάθημα εκθέσεως ιδεών, σε ένα είδος κοσμικού ανθρωπισμού, όπου άφηρημένες έννοιες, όπως «έλευθερία», «δικαιοσύνη», «είρήνη», θά βοηθήσουν, ύποτίθεται, νά ξεπεραστούν οί θρησκευτικές διαφορές. Όπως πάρα πολύ όρθά ανεφέρθη στό Εύρωπαϊκό Δικαστήριο Άνθρωπίνων Δικαιωμάτων στό Στρασβούργο στην ύπόθεση Lautsi, ό πλουραλισμός και ή ούδετεροθρησκεία είναι ιδεολογίες μέ συγκεκριμένη φόρτιση και συγκεκριμένο περιεχόμενο. Δέν άποτελούν έπιστήμη, αλλά προπαγάνδα, γιατί ή Εύρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Άνθρώπου κατοχυρώνει μόνο την έλευθερία της άσκησης της θρησκείας και δέν επιβάλλει στά κράτη νά γίνουν ούτε άθρησκα, ούτε άνεξιθρησκα, ούτε ούδετερόθρησκα (δικαστής Bonello). Στά παιδιά του Δημοτικού και του Γυμνασίου γίνεται προσπάθεια νά χρησιμοποιηθούν, ύπουλα, όρισμένες ψυχολογικού τύπου δραστηριότητες, οί όποιες, ύποτίθεται, θά τους οδηγήσουν νά άποδεχθούν «δημοκρατικά» την διαφορετικότητα, μέ ταυτόχρονη σύγχυση στό σε τί συνίσταται ή δική τους

Όρθόδοξη ταυτότητα. Αυτό βρίσκεται έπιπλέον σε καταφανή παραβίαση των άρχών περί ίσονομίας του Συντάγματος έναντι των παιδιών των Ρωμαιοκαθολικών και των Έβραίων, τά όποια βάσει του νόμου (4386/11-5-2016, άρ. 55, παρ. 5) έχουν δικούς τους εκπαιδευτικούς και δικά τους εκπαιδευτικά προγράμματα, τά όποια όρίζονται από τίς θρησκευτικές τους κοινότητες.

γ) Η Όρθοδοξία παρουσιάζεται σαν ένα τοπικό φαινόμενο, σαν ένας πρώτος όμόκεντρος κύκλος, ό όποιος καλείται νά διευρυνθεί σε δύο άνωτερους κύκλους, οί όποιοι είναι ό διαχριστιανικός και ό διαθρησκευτικός (μετάβαση «Άπό τό τοπικό στό οικουμενικό», ΦΕΚ 2920/13-9-2016, σ. 30957).

δ) Είναι τόσο σκανδαλώδης ή παραβίαση του Συντάγματος και του νομολογιακού κεκτημένου των Άνθρωπίνων Δικαιωμάτων, αλλά και τέτοια ή γελοιοποίηση της θρησκευολογικής έπιστήμης, ώστε κανένας νά μήν έχει άμφιβολία ότι πρόκειται για ποινικού τύπου προσηλυτισμό των Όρθόδοξων έλληνοπαίδων στην γελοιωδέστερη μορφή εκκοσμικευμένης Πανθρησκείας.

ε) Έναντι αυτής της καταστάσεως, οί συνειδητοί Όρθόδοξοι γονείς και μαθητές: i) Πρέπει νά σταθούν δίπλα στον άγώνα της Έκκλησίας έναντίον της διάσπασης της πνευματικής ένότητας του έλληνικού Λαού και νά αγωνιστούν μαζί μέ την Έκκλησία για την προστασία των πνευματικών ύποθηκών του Έλληνικού Συντάγματος, όπως επιβάλλει τό άκροτελεύτιο άρθρο του. Τό Σύνταγμα άπαιτεί χριστιανική παιδεία για τους Όρθόδοξους έλληνοπαίδες, όπως έχουν άποφανθεί και τά Έλληνικά Δικαστήρια. ii) Οί γονείς, σε συνεργασία μέ την Έκκλησία, πρέπει νά ανάλάβουν την Όρθόδοξη αντικατήχηση των παιδιών τους, έναντι της ύπουλης ψευδοκατήχησης των νέων ψευδοπρογραμμάτων των Θρησκευτικών.

στ) Δυναμώνοντας τά παιδιά τους οί γονείς μέ τη δύναμη της Χάριτος διά των Μυστηρίων της Έκκλησίας και της Όρθόδοξης κατ' Έκκλησίαν και κατ' οίκον παιδείας, νά αναδείξουν νέους Όμολογητές μέσα στην τάξη, οί όποιοι, μαζί μέ τους εύσεβεις Όρθόδοξους Θεολόγους, θά κατασχύνουν τά σχέδια πλύσης έγκεφάλου άπροστάτευτων άνγλικων παιδιών.

ζ) Οί γονείς, οί μαθητές και οί καθηγητές μπορούν νά δηλώσουν στους Διευθυντές των σχολείων ότι άρνούνται νά συμμορφωθούν μέ κατηχητικά προσηλυτιστικά μαθήματα στην Πανθρησκεία, πράγμα πού είναι και νόμιμο δικαίωμά τους, έτσι ώστε ή άποχή νά λειτουργήσει σαν μέσο πίεσης για νά έξαναγκάσει την Πολιτεία νά καταλάβει ότι «ή θρησκεία είναι ύπόθεση του Λαού και όχι του Ύπουργείου» (Άρχιεπίσκοπος Ίερώνυμος). Τά ύπάρχοντα διανεμημένα βιβλία περιέχουν ικανοποιητικό ύλικό, αν και όχι τό καλύτερο, για μία σχετικά άσφαλή εισαγωγή στό μάθημα των Θρησκευτικών. Οί ύποδείξεις του Ύπουργείου, πού έχουν άναρτηθεί στό διαδίκτυο, τά Προγράμματα Σπουδών, τό εκπαιδευτικό ύλικό, άκόμη και τό μουσικό ύλικό, πρέπει νά άποφεύγονται ως συγκρητικά. Άν οί διοικούντες έχουν έλάχιστη αίσθηση δημοκρατίας, πρέπει νά σέβονται έξ ίσου τόσο τους όμοθρήσκους Όρθόδοξους, όσο και τους έτεροθρήσκους.

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΔΙΡΕΣΙΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ - ΕΚΔΟΤΗΣ:
ΙΕΡΕΥΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΙΑΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ
221 00 ΤΡΙΠΟΛΙΣ, ΤΗΛ: 2710-222286

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
MATRIX DESIGN, ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 9, 221 00 ΤΡΙΠΟΛΙΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ
ΤΟ ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ